

Formulier voor het beantwoorden van schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 51 van het **Reglement van Orde** voor de vergadering van de raad van de gemeente **Gorinchem**.

Schriftelijke vragen van Dhr. A. van Houwelingen en Dhr. P. van Andel van de fractie SP, inzake Schulden in Gorinchem, d.d. 12-12-2024

In het AD van 4 december staat te lezen dat de problematische schulden in Gorinchem opgelopen zijn de afgelopen jaren: 'Begin dit jaar hadden 1740 huishoudens in Gorinchem problematische schulden, oftewel 9,9 procent van alle huishoudens in de gemeente. In 2021 was dat nog 8,6 procent.' Gorinchem zit stevig boven het landelijke gemiddelde. Dit baart de SP zorgen, daarover hebben we de volgende vragen.

Vragen

1. Ziet het college een verklaring voor de groei van het aantal mensen met problematische schulden in Gorinchem?
2. Op welke wijze heeft de gemeente inwoners vroeg in beeld (vroeg signalering) bij toenemende schulden bij bijvoorbeeld Poort6, zorgverzekering en andere schuldeisers?
3. Heeft de gemeente meer mogelijkheden om schulden vroeg te signaleren?

De gemeente heeft diverse regelingen om inwoners in armoede te ondersteunen.

4. Welk percentage inwoners in armoede, gebruikt de regelingen die de gemeente beschikbaar heeft?

Het is bekend dat inwoners regelingen niet aanspreken omdat deze te ingewikkeld, verschillend en veeleisend zijn om aanspraak op te kunnen maken.

5. Wat doet de gemeente om de regelingen zo toegankelijk mogelijk te maken en de drempels zo laag mogelijk te maken?
6. Hebben alle armoede/inkomensregelingen hetzelfde formulier?
7. Kunnen de regelingen met één formulier aangevraagd worden?
8. Hebben de regelingen allemaal dezelfde drempels en eisen? (Hoogte inkomen, hoogte spaargeld etc.)
9. Is het college bereid de drempels en eisen per regeling met elkaar in één lijn te brengen? Zo nee, waarom niet?
10. Is het college bereid om het aanvragen van diverse regelingen met hetzelfde formulier mogelijk te maken? Zo nee, waarom niet?
11. Op welke manier helpt de gemeente voorkomen dat inwoners nog een keer in de schulden komen?

Antwoorden van burgemeester en wethouders d.d. 21-01-2025:

1. Ziet het college een verklaring voor de groei van het aantal mensen met problematische schulden in Gorinchem?

Er zijn allerlei factoren die de toename van het aantal mensen met problematische schulden kunnen verklaren. Er is niet direct één factor aan te wijzen die eruit springt als vaste oorzaak. Factoren die in ieder geval meespelen zijn de verleidingen van achteraf betalen, een steeds flexibelere arbeidsmarkt, de toename van éénpersoonshuishoudens en ook het hebben van minder inkomen dan het bestaansminimum en energiearmoede.

De toename van het aantal mensen is ook deels erfenis van Coronacrisis, namelijk dat de belastingdienst na een pauze weer is begonnen met invorderen van schulden en te veel betaalde toeslagen.

2. Op welke wijze heeft de gemeente inwoners vroeg in beeld (vroeg signalering) bij toenemende schulden bij bijvoorbeeld Poort6, zorgverzekering en andere schuldeisers?

Inwoners met betaalachterstanden bij energiebedrijven, zorgverzekeraars, verhuurders en waterleveranciers komen bij Avres in beeld via vroegsignalering (dit is vastgelegd in de wet Schuldhulpverlening). De gemeente heeft deze inwoners zelf niet in beeld.

3. Heeft de gemeente meer mogelijkheden om schulden vroeg te signaleren?

Nee, Avres krijgt geen meldingen met betaalachterstanden van andere schuldeisers dan bij vraag 3 al genoemd.

Wel zetten zowel Avres als de gemeente in op samenwerking met het sociaal team en maatschappelijke organisaties zoals Bureau sociaal raadslieden. Middels de bijeenkomsten van het ISV wordt hier ook aandacht aan geschonken.

4. Welk percentage inwoners in armoede, gebruikt de regelingen die de gemeente beschikbaar heeft?

Het gebruik per regeling verschilt, omdat ook niet ieder huishouden een soortgelijke behoefte heeft. We zien vanaf 2022 wel een toename in het aantal aanvragen voor minimaregelingen. Dit komt voornamelijk door de Energietoeslag die men in 2022 en 2023/2024 kon aanvragen. Volgens de berekeningen van [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) heeft 16% van de inwoners in Gorinchem ten minste 1 jaar een inkomen tot 130%. In 2023 heeft 10,5% (1838¹) van de huishoudens gebruikt gemaakt van een minimaregeling.

5. Wat doet de gemeente om de regelingen zo toegankelijk mogelijk te maken en de drempels zo laag mogelijk te maken?

Om de drempel voor inwoners te verlagen worden alle bijstandsgerechtigden door Avres actief geïnformeerd over de regelingen. Dit doen ze door middel van nieuwsbrieven en social media. Daarnaast heeft het college de opdracht en bijbehorende ureninzet van Bureau Sociaal Raadslieden uitgebreid om inwoners te ondersteunen bij het aanvragen van regelingen en toeslagen. Deze uren worden dan ook volledig benut door inwoners.

Verder is in de opdracht aan het Sociaal Team meegenomen dat zij ook signaleren op bestaanszekerheid van inwoners met hulpvragen.

De toegankelijkheid van de regelingen gaat met name over de wijze van aanvragen. In vraag 6 en 7 wordt dit beantwoord.

6. Hebben alle armoede/inkomensregelingen hetzelfde formulier?

Nee, aanvragen van gemeentelijke regelingen gaat op verschillende wijze:

- Aanvragen van de regelingen Individuele inkomenstoeslag, regionaal declaratiefonds en regeling chronisch zieken gaat via de website van Avres. Inwoners loggen in met DIGID en kunnen dan het aanvraagformulier invullen.
- Aanvragen voor Stichting Leergeld lopen rechtstreeks via Stichting Leergeld.

7. Kunnen de regelingen met één formulier aangevraagd worden?

Nee, de bij Avres belegde regelingen hebben ieder een apart formulier.

Er zijn wel een aantal zaken ingeregeld om het voor de aanvrager eenvoudig te maken.

- Inwoners met een uitkering hoeven minder gegevens in te vullen. Want gegevens over inkomen en vermogen zijn al bekend bij Avres.
- De regelingen Individuele inkomenstoeslag, regionaal declaratiefonds en regeling chronisch zieken hoeven niet ieder jaar opnieuw te worden aangevraagd. Als de situatie van de klant ongewijzigd is dan wordt het bedrag automatisch overgemaakt.

8. Hebben de regelingen allemaal dezelfde drempels en eisen? (Hoogte inkomen, hoogte spaargeld etc.)

De inkomenseis is voor alle regelingen gelijk, namelijk 130% van de bijstandsnorm.

Voor een deel van de regelingen geldt de vermogensgrens:

Alleenstaande	€ 7.575,-
Alleenstaande ouder/gehuwd/samenwonend	€ 15.150,-

De regeling chronisch zieken en de collectieve zorgverzekering hebben een hogere vermogensgrens:

¹ Jaarrekening 2023 Avres

Alleenstaande € 21.330,-
Alleenstaande ouder/gehuwd/samenwonend € 42.660,-

9. Is het college bereid de drempels en eisen per regeling met elkaar in één lijn te brengen? Zo nee, waarom niet?

Nee, want de inkomensgrenzen zijn al gelijk voor alle regelingen. Dit heeft u in 2022 middels een motie besloten.

In 2015 is er door de raad voor gekozen om een ruimere vermogensgrens te hanteren voor chronisch zieken en collectieve zorgverzekering. De reden was dat deze doelgroep een buffer nodig heeft in verband met extra kosten als gevolg van beperking en chronische ziekte.

10. Is het college bereid om het aanvragen van diverse regelingen met hetzelfde formulier mogelijk te maken? Zo nee, waarom niet?

Ja, het college is hiertoe bereid om Avres te verzoeken (een deel van) de aanvragen via hetzelfde formulier te laten verlopen.

- Aanvragen voor Stichting Leergeld AV worden rechtstreeks bij Stichting Leergeld gedaan. Hierdoor hoeft Avres hier niet tussen te zitten. Het voordeel is dat er eerst een intakegesprek bij de inwoner thuis plaatsvindt voordat ze een volledige aanvraag moeten indienen.
- Voor de overige minimaregelingen geldt dat de formulieren dezelfde opbouw hebben. Avres geeft aan dat het op dit moment technisch niet mogelijk om een aanvraagformulier te maken waarin alle regelingen gecombineerd worden.

11. Op welke manier helpt de gemeente voorkomen dat inwoners nog een keer in de schulden komen?

- Via vroegsignalering komen betaalachterstanden bij 'vaste lasten' partners in beeld.
- Er is een aanbod voor een periode vrijwillig Budgetbeheer voor een zachte landing na periode schuldhelpverlening of afschakeling van bewindvoering.
- Daarnaast zet Avres in op preventie door onder andere de inzet op financiële educatie (budgetcursussen). Dit moet een inwoner wel zelf aanvragen.
- Inwoners in een schuldregeling krijgen begeleiding tijdens en na het traject.

Op 6 februari zal Avres tijdens een I&O een presentatie geven over de huidige schulddienstverlening en hier ook met u over in gesprek gaan. Dit is gepland naar aanleiding van de zienswijze op de Jaarrekening 2023 en de Zomernota 2024.

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,

